

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sermones de Sa[n]ctis Hyemales, Estiuales, De
festiuitatibus Jesu christi, Beate virginis et alior[um]
Sanctor[um] ... Venera[n]di patris, fratris Nicolai deniise
Ordinis Minor[um] de obseruantia ...**

Denisse, Nicolas

[Augsburg], 1510

VD16 N 1513

Sermo de asce[n]sio[n]e d[omi]ni.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30625

Ber. de ascēsiōe dñi Fo. CLIII

terrā de q̄ sumpt̄ es. Hec consideratio no-
bis eē dñi cā hūilitatis. Eccl. x. Quid sup-
bis terra et cinis? **S**cda est consideratio
admirabilis diuine dignationis q̄ sic suas
creaturas ordinar̄ et dar̄ ad vsuz hoīs. **J**o.
dic̄ Hugo de arra sp̄se. Respice ymuer-
sum mūdū et considera si qd̄ in eo sit qd̄ tibi
nō fuit. **r̄c.** Hec consideratio nos inducere
d̄ ad dei dōiēz charitatē. **J.** Jo. xiiij. **D**ili-
gam̄ deū qm̄ ip̄e p̄or dilexit nos. **T**er-
tia est consideratio nre rationalis subiectō-
nis. **L**ū em̄ de^o suas creaturas hoī subie-
cerit: rationabile est vt se totū hō deo sub-
iciat. **J**o Aug^o. li. solil. **D**ia dñe q̄ fecisti
sub pedibz hoīs subiecisti vt solus homo
sup oia tua tuus esset totus. **r̄c.**

Sermo de ascēsiōe dñi.

Dominus ie-

sus postq̄ locut^o ē eis **M**um-
ptus est in celū et seder̄ a dex-
tris dei. **M**arci vi. **J**ocūdistima proisus
est hodie. **N**a festiuitas et cū oi deuor̄e at-
qz leticia spiritali a cunctis fidelibz solen-
nissime recolenda. **U**n Leo papa sermo
de ascēsiōe. **S**icut in solēnitate pascali
resurrectio dñi nob̄ fuit causa letit̄: ita
ascēsiō ei^o in celos p̄sentū nob̄ ē materia
gaudioz recolētibz illū diē q̄ natura no-
stre humanitatis in christo sup oēs ordi-
nes angeloz et vltra cunctaz altitudinem
porestatū ad dei patris est pueca confes-
sum. **H**ec ille. **E**st autē hodierna solennit̄
tas altissima quidē atqz iocūdistima p̄-
cipue p̄pter tria.

Propter eminentissimā humane fragi-
litas sublimationē.

Propter amplissimā angelice iocundit̄
tatis augmentationē.

Propter excellentissimā diuine bonit̄
tatis manifestationē.

Primo propter emi-

nētissimā hūane fragilitatz sublimationē
Hodie nāqz ineffabiliter sublimata ē hu-
mana natura. **G**reg. in homel. hodierna.
Illa natura cui dictū fuerat: es fra et ter-
ra (his: hodie in celū iuit. **H**ec ille. **D** ad-
mirāda nature tā fragilis sublimatio: na-
tura em̄ coporea: natura terrestris cuius
est natural̄ d̄ditio deorsū subsistere: hodie

fursum sup oēs celos triūphāter ascēdit.
Hec solū exaltata ē hodie hūanitas i ce-
lū in p̄sona ch̄zi s̄z et patribz antiquis q̄ ho-
die cū dño celos ascēderūt. **H**odierna ita
qz solēnitas nō solū est festū dñi ascēditis
s̄z etiā ē festū oim̄ sc̄toz p̄phetaz p̄riarchaz
arū et oim̄ electoz q̄ fuerūt ab origie mun-
di vsqz tūc q̄ ab hac vita decesserant et ab
omni pctōz macula fuerāt expurgati: nul-
lus em̄ hoīqz ante diē hanc in celū ascen-
derat. **D**es autē p̄fari hodie cū dño ascen-
derūt. **S**i ergo de vno festo sit festum et
adaptat sibi dies illa in q̄ ad celū euolat
ut: nōne hodierna dies p̄inet p̄riarchis
p̄phetis alijsqz q̄ hodie cū dño ascēditis
rūt. **C**onsidera igit̄ q̄nta sit hodierna solē-
nitas q̄ tot sc̄toz p̄p̄ibus et ip̄i sc̄toz sc̄to
specialiter est dedicata. **P**ōt etiā festū ho-
diernū speciali quodā mō dici festū glōse
matris dei q̄ cū ineffabili gaudio hūanaz
filij sui carne a se sumptā hodie vidit triū-
phanter in celū ascēdit. **H**ec dubiū: gau-
diū hoc sc̄tissime matris excellit cetera oia
q̄ habuerat antea de filio suo. **P**ostremo
dicere possum^o qm̄ hodie est festū totius
hūane nature q̄ hodie tā excellēter i ch̄zo
selū exaltata est. **J**o dicebat ip̄e discipul^o
suis. **J**o. xiiij. **S**i diligereitis me gaudere
tis vtiqz qz vado ad patrē. **r̄c.** **S**cdo
p̄t amplissimā angelice iocūdistiaz au-
gmētationē. **N**ūqz p̄fecto t̄b origine mū-
di tale fuit festū in celo sicut hodie. **N**ūqz
antea sic creuerat angeloz gaudiū sic hōi-
die qm̄ sic exaltata ē hūanitas ch̄zi in quē
desiderāt angeli p̄picere. vt h̄t **J.** **P**et. i.
Hodierna itaqz solēnitas dici pot̄ festum
oim̄ angeloz: qz hodie eoz ruina cepit re-
parari qm̄ dñs cū tot electis celos ascēdit.
Si gaudiū est angelis dei sup vno sc̄to
re p̄niam agere: vt d̄ **L**u. xv. **G**el de vno
sc̄to qm̄ ad celū euolat: p̄fate q̄ntū sunt a n-
geloz gaudiū qm̄ ip̄e angeloz rex et dñs
cū tāta sc̄toz multitudine celos ascēdit.

Tertio p̄t euidētissimā diuine bonita-
tis manifestationē. **M**irabilis em̄ valde
apparet bonitas dei nri erga gen^o hūanū
qz in tāta gl̄ie et dignitatē magnificētiaz
naturā hūanā exaltauit. **E**xaltata q̄ppe
mirabiliter fuit humanitas in filij dei in
carnatione quando deus factus est hō.
Sed tunc nondum totaliter gl̄ificata: qz
r̄si anima christi fuerit gloriosa ab instā

Her. de ascensione dñi de mysterio

ti creatio: remanet tñ corpus passibile et mortale. Totalit aut glificata est hūanitas chī in sua resurrectioe: sed psumatio et oimoda manifestatio huius glie facta est in ipsius triumphatissima ascensioe. Dicim itaq q festiuitas hodierna est pclusio oiz festiuitatū chī: vīz incarnatio: natiuitas: circumcisio: baptisio: passio et resurrectio. Ad hoc qpe incarnatio est: nat et circumcisus: et triginta annis in hoc mundo laborauit. Dehinc passus est et morte sustinuit: vt ad celū ascēderet et celi portā nobis aperiret: qd hodie pactū est. Augus. serm. de ascen. Nos chī mors viuificat: nos chī resurrectio erexit: nos chī ascensio psecravit: qz nobis spm de celo tribuit. Hec ille. Idē. Dū hūmaz pditiones sideribz importauit: credētibz celū patere posse monstrauit. Hec ille. Idē. Resurrectio dñi spes nra est: ascensio dñi glificatio nra. Ascensiois hodie solēnia celebram. Si recte: si fidelit: si recte: si pie ascensioe dñi celebram: ascēdam cū illo et sursum corda habeam. Hec ille. Amb. li. de officijs. Sicut chīs sua resurrectioe: resurgēdo a pctis edocuit. ita sua ascensioe ascensionez qndam esse aie indicauit. Hec ille. Nunc itaq deuotissime atqz letatē pteplemur hodiernae solēnitatis mysteriū: triūphum vīz et glām dñice ascensiois: de q dicit pposita verba. Dñs iesus postq locut est eis assupt est in celū et sedet a dextris dei. Verba admirāda: vba idē dūissima: vba dulcissima et spūali pfolatioe plenissima: quibz nobis expmīit triūphātis ascensiois dñice mysteriū. In his autē verbis nobis pcpue expmunt tria pncipalia mysteria hodierna die deuotissimis anis recolēda. Prīmū est mysteriū dñice ascensiois: cū dicit: Dñs iesus postq loc. est eis. Scdm ē mysteriū triūphātissime ascensiois: cū dicit: Assumptus est in celum. Tertium est mysteriū glōsissime exaltationis: cū dicit: Et sedet a dextris dei.

Primū itaqz est mysteriū dulcissime pfolatiois. Vbi pteplāda est inextinguibilis dulcedo mellis suoz pboz quibz dignat est de suos discipulos et amicos pfolari cū ab eis esset recessus et in celū ascensus. Quāto sapiebāt dulcedinis verba oris illi sacratissimi dñi iesu.

Poterat vīz qlibet discipuloz cū pā. dicere. p dulcia faucibus meis eloquia tua sicut mel in ore meo. Verba qpe iesu dulcissima cū amātibz: qm amoz ipsi iesu ierplacabile cordi hūano dulcedine igerit atqz suauitate. Her. Amoz iesu dulcissimi: vīz suauissimi: pl' milies glōsissimi: qd dicit sufficit. Hic amoz ardet dulciter: dulcescit mirabiliter: sapit delectabiliter: delectat et felicit. O bñm incendiū: o ardens desideriu: o dulce refrigeriu amare dei filii. Hec ille. In pta hoc etiā cātar ecclesia in hac sacra solēnitare iesu nra redēptio: amoz et desideriu. Locut ē dñs in recessu suo discipulis suis tria pncipua verba dulcedine pfolatiois et amoris plenissima.

Primū est verbū gratiose pmissiois. Scdm est verbū amorose redargutiois. Tertium ē verbū fructuose instructiois.

Primū igit est verbū gratiose pmissiois: qz sicut dicit Act. j. Conuolens pcepit eis ab hieronymis ne dicerent: sed expectaret pmissionōis quaz audistis in qe p os meū: qz iōānes quidez baptizauit aqua: vos autē baptizabimini spūsancto nō post multos hos dies. Hec ibi Greg. sup illo verbo Conuolens. Notate verba: signate mysteria: Comedit et ascēdit: vt vīz p effectū comestiois veritas patesceret carnis. Hec Greg. In verbis aut pmissis de actibz aploz tria sunt pcpue notāda q necessaria sunt ad receptioz spūsancti. Prīmū est pacifica puerlatio q dat intelligi in hōe q dixit dñs discipulis. Pcepit ne discederēt ab hierosolymis. Hierosolyma em̄ interpretat pacifica: vīz visio pacis. Quā et post resurrectionē dñs pmo discipulis obrulit pacē: et deinde in iustitiam et dixit: Accipite spūsanctum. Scdm ē ptegratiua expectatio. Propter qd ad dicitur: Sed expectaret pmissionē pūis. Quā et de discipulis post ascensioe dñi et ante aduentū spūsancti dicit Act. j. Hi oēs erāt p seuerātes vnanimis in orōne. Tertium est studiosa seu meditatiua verbi dei auditio q notat ibi Quā audistis in qe p os meū. Quā Act. x. Adhuc loqnte petro cecidit spūsanctus sup oēs q audiebāt verbū.

Secūdū ē verbū amor

Ber. de ascēsiōe dñi De mysterio

Ego sã credidit: salu⁹ ero. **U**er⁹ dicitur: si fide opib⁹ teneat. **P**ra etem fides est: q̄ in h̄ qd̄ s̄bis dicitur: morib⁹ nō p̄radicit. **H**inc ē qd̄ de q̄busdã falsis fidelib⁹ Paul⁹ dicit: **Q**ui p̄fitent̄ se nosse deū factis aut̄ negāt. **H**inc **P**. ait. **Q**ui dicit se nosse deū z mā data ei⁹ nō custodit: mēdax est. **Q**ue cum ita sint: fidei n̄re veritatē in vite n̄re p̄fide ratiōe debem⁹ agnoscere. **T**ūc em̄ veracit̄ fideles sum⁹ si qd̄ s̄bis p̄mittim⁹: opib⁹ implem⁹. **H**ec **B**ie. **U**n̄ **J**acob. ij. **Q**uid p̄derit fr̄es mei si fide dicit se qd̄ h̄re: opa aut̄ nō habeat: nūq̄d fides poterit salua⁹ re eū: **I**bidē. **S**icut corpus sine spū mor tuuz est: ita z fides sine opib⁹ mortua est. **T**ertiu⁹ est specificatiōis magnificatio. q̄ subdit **S**iḡ ar̄ eos q̄ credide. **H**ec seq̄nt̄. **I**n noie m. demo. eūct̄ zc. **Q**uāq̄ p̄ cert̄ titudinē scire nō possum⁹ q̄ sunt saluādī z q̄ dānādī. **P**onit t̄n̄ hic dñs q̄nq̄ signa val de exp̄sua salutis q̄ nobis in vltio reces⁹ su p̄ memoriat̄: r̄ q̄ p̄ q̄ discernūtur ve⁹ re credētes ab incredul̄. **H**inc aut̄ hec si gna dupl̄: copaliter et spūalit̄. **A**pl̄ q̄ p̄ pe z aliq̄ quidā sc̄ri in eccl̄ia p̄mittiua habu erūt illa vtroq̄ mō. **H**oc em̄ necessarium erat vt boiem ad fidē p̄uerteret. **S**pūalit̄ aut̄ habent̄ ab hoib⁹ vere credētib⁹ z sunt signa certa salutis. **F**acere q̄ p̄e h̄mōi siḡ copaliter z spūaliter oñdit boiem sc̄m. s̄z nō efficit. **H**abere s̄o h̄mōi spūalit̄ efficit boiem sc̄m z oñdit. **P**rimū itaq̄ signuz est demōioz electio: q̄ vere credētes de⁹ monia eūct̄. i. p̄tā per p̄niam ea detestā do z purgādo p̄sciam. **E**t cū aliq̄s hoc sol licite facit: ostēdit se v̄re ch̄riānū. **D**ñs ei q̄ nō mentit̄ dicitur: **S**igna ar̄ eos q̄ crediderit hec seq̄ntur. **I**n noie meo demo. eūct̄. **Q**uāq̄ p̄tā dicant̄ demōnia: p̄z q̄ntiam **M**ar. vi. legit **M**aria maḡd. habuisse sei p̄tē demōnia: qd̄ exponit **B**ie. vi. **M**aria septē demōnia habuit q̄ vniuersis vicij̄s plena fuit. **S**c̄dm̄ signū est noue lingue locutiō: q̄ linguis loq̄ntur nouis: de serren do. i. antiquā locutiōnē quā diabol⁹ ad in uenit et hoies mali. j. **R**eg. ij. **R**ecedant vetera de ore v̄io. **U**er⁹ q̄ p̄e lingua est: blasphemare: p̄urare: et s̄ba p̄tra dei re uerentiā p̄ferre: **S**ed noua lingua est de⁹ nim laudare z gl̄ficare. **D**e veteri lingua dicit **E**ia. j. **B**lasphemauerūt sc̄m̄ ist̄. **N**o

ua s̄o lingua dicitur: **S**ēper laus eius in ore meo. **I**tē v̄e⁹ lingua est iracunde z dure loqui p̄mis: eis maledicere: z ad iracun diā puocare. **N**oua s̄o lingua est māfue te z humilt̄ p̄mo loq̄ z ei b̄ndicere. **D**e veteri lingua dicit **P**s. **M**aledicēt illi. **D**e noua s̄o lingua subdit **E**t in b̄ndices. **I**tē verus lingua est adulari: detrabere: frau dulcēta s̄ba loq̄et mēdacia. **N**oua s̄o lin gua est veritatē sp̄ p̄ loco z t̄pe manifesta re. **D**e veteri lingua dicit **H**iere. ix. **D**ocua rūt linguas suas loq̄ mēdaciū. et **P**s. **D**ixi s̄ba p̄cipitatiōis lingua dolosa. **N**o na aut̄ lingua dicit **J**o. xvij. **I**n hoc nat⁹ s̄i et ad hoc veni in mundū vt testimonū p̄ hibeaz p̄tati. **E**t. ij. **T**im. ij. de noua lin gua dicit. **S**ollicite cura teip̄m p̄abile ex hibere recte tractantē verbū p̄tatis. **I**tē v̄e⁹ lingua est impudica z circa carnalia verba loq̄: q̄ sunt signa mali et impudici cordis. **M**atth. xij. **E**t abūdantia cordis os loq̄tur. **E**t **A**rist. iij. et h̄c. **Q**ualificūq̄ qd̄ est talit̄ dicitur: talia opat̄: et talit̄ vivit. **N**oua s̄o lingua est honesta z sc̄ra z casta s̄ba p̄ferre. **D**e veteri lingua. **L**oz. xv. **C**orruptunt bonos mores colloq̄a mala. **D**e noua lingua dicit **S**ene. **T**urpia ne d̄i xeris: paulatim p̄ verba pudor defluit. **I**tē vetus lingua est de terrenis et trās⁹ torijs loqui. **N**oua s̄o lingua de celestib⁹ et eternis. **D**e veti lingua **J**oā. ij. **Q**ui de terra est: de terra loquit̄. **E**t. j. **J**o. iij. **I**psi de mūdo sunt t̄bo de mūdo loquunt̄. **D**e noua s̄o lingua. j. **P**et. iij. **S**iq̄s loq̄t̄ q̄si s̄mones dei loq̄tur. et **E**p̄h̄. iij. **D**is sermo malus ex ore v̄io nō p̄cedat: sed s̄y qd̄ bon⁹ est ad edificatiōnē **T**ertiu⁹ signū est serpentū ablatio: q̄ serpētes tollent̄: id ē malas suggestiōes siue a diabolo siue a p̄mo immittas. **B**ern. **D**emonū ē ma las cogitatiōes ingerere: sed nō s̄t̄ est ill nō p̄ntire. nā q̄ntiens resistim⁹ toties dī abolū sup̄amus: angelos lericam⁹: deuz honoram⁹. **H**ec ille. **Q**uartū est venenū mortiferi sumpti repressio: q̄ si mortif̄ s̄y qd̄ biberint nō eis nocebit. **D**ortif̄ rū venenū bibere significat magna incoi moda sustinere: siue in reb⁹: siue in verbis siue in p̄sona. **S**ed hec vere credētib⁹ nō nocent: q̄ nō frangunt p̄ impatientiā: s̄z p̄at t̄nter tolerāt: qd̄ est signū salutis. **B**ie

Ego patietē veritatē maiorē signis et mi-
raculis credo. Idē Qualis vnusq; apd
se lateat: allata p̄melia p̄bat. Hec ille.
Quintū est salubris sup egros manuū
spoliō: q; sup egros manū imponēt et bñ
habebūt. i. sup pctōres q; eos offenderūt:
manū imponēt eis indulgēdo: et hoc be-
ne habebūt. Hoc em̄ est deo valde acce-
ptū: et valde meritorū. Aug. ser. de fetō
Stephāo. Per amorē boīs inimici: effi-
cienis amic⁹ dei. Idē in ench. Elemosyna
illa nihil est mai⁹ q; ex corde dimittimus
q; in nos quisq; peccauit. Hec ille. De
pctōis autē q; signis in euāgelio expref-
sis sic loquit̄ br̄s Bern. in ser. Quis ea q;
in p̄nti loco scripta sunt signa videt habe-
re credulitatis sine q; nemo poterit salua-
ri: qm̄ qui nō crediderit dēnabit: et sine
fide impossibile est placere deo. Quis i-
dē demonia eicit: linguis loquit̄: serpen-
tes tollit. Quid ergo? Si nemo hec habz
aut pauci in nr̄is vident habere t̄p̄bus.
aut nemo saluabit: aut hi soli q; his mune-
ribus gloriānt q; nō tā merita sunt q; indi-
cia meritō: adeo vt multī dicētes: Dñe
in noie tuo demonia eicam⁹: et in noie tuo
virtutes multas fecim⁹: audire habeāt in
iudicio: Nescio vos discedite a me male-
dici in ignē eternū. Ubi est q; ait ap̄tus
cū d̄ iusto iudice loq̄ret: q; reddet vnicuiq;
iuxta opa sua: si (q; absit) magis q;renda
sunt in iudicio signa q; merita. Sunt tñ
ip̄a merita signa q;dam certiora vtiq; et sa-
lubriora. Nec difficile arbitro: nosse quē
admodum intelligi signa p̄ntia possint vt
sint indubitata signa credulitatis ac p̄
et salus. Prīmū em̄ op⁹ fidei p̄ dilectōz
opantis cordis p̄pūctio est: q; sine dubio
eq̄ciū demonia cū eradican̄ ex corde pec-
cata. Et inde q; in ch̄m credūt: linguis lo-
quūt̄ nouis: cū tā recedūt vetera de ore
eoz nec de cetero vetusta p̄toparentū lin-
gua loquūt̄ declinantū in verba mali-
cie ad excusandas excusatiōes in pctis.
Ubi p̄o p̄pūctio cordis et oris p̄fessioe
p̄ora deleta sunt peccata: ne reciditū pati-
antur: et sint posteriora peiora p̄orb. ser.
pentes tollant necesse est. i. venenosas sug-
gestiones extinguant. **Q**uid tamē agē-
dum siq; forte radix pullulat que tā veloci-
ter nequeat extirpari: s; stimulat aim cō-

tupiscētia carnis: Profecro si qd mortife-
rū biberint non eos nocebit: quoniā iuxta
saluatoris exemplū: cū gustauerint nolē
bibere. i. cū senserint nolent p̄sentire. Sic
em̄ eos nō nocebit quia nulla dāgnatio est
his qui sunt in ch̄o iesu p̄pūscētie sen-
sus absq; cōsensu. Quid tamē? Dolesta
certe et piculosa est sic corrupte affectiōis
lucta et infirmate. sed qui crediderint. sup
egros manū imponēt et bene habebunt
id est egras affectiōes bonis opib; ope-
rient: et hoc remedio curabunt. Hec sup
dicta Bern. Hoc de p̄mo principali my-
sterio.

Secundū p̄ncipale mysteriū est my-
steriū triūphantissime ascēsiōis:
quia dñs ih̄sus post p̄ locutus est
eis assumptus est in celū. Et Act. j. Eleua-
tis manib; ferebat in celū. Et dicebat di-
scipulis illud quod habet Joā. xx. Ascen-
do ad patrē meū et patrē vestz deū meū et
deū vestz. De loco autē quo ascendit qui
est in mōte oliueti dicit Simplicius ep̄us
hierosolymitan⁹: q; cū ibi postea edificā-
ta esset ecclesia: locus ille in quo institerūt
vestigia ch̄isti ascēdentis nunq; potuit
iterū pauimēto: imo resiliēbāt marmora
in ora collocantū. Calcari etiā pulueris
a domino hoc dicit esse documentū q; ve-
stigia imp̄ssa cernūt̄ et eadē adhuc spe-
ciem velut pressis vestigijs terra custodit
fuit autē hec domini ascēsiō triumphā-
tissima p̄cipue p̄ter tria

Primo p̄ter locū in quē ascendit incō-
parabilē ascēsiōis.

Secōdo p̄ter dñi ascēdentis admirabilē
potentiā.

Tertio p̄ter exhibitā a creaturis lau-
dabilem reuerentiā.

Primo propter locū in-
cōparabilē eminentiā: q; assumpt⁹ est in
celū. Ps. Ascēdit sup celos celoꝝ et orie-
rem. in celū vicz empyreū vsq; ad thronū
altissimū. Ps. Occursus ei⁹ vsq; ad sum-
mū ei⁹. Probat autē doctor scrias in. ij. p.
q; p̄uenies fuit ch̄istū sic ascendere: quia
per resurrectionem vitam immortalem
et incorruptibilem atq; impassibilem in-
choauit. Locus autem in quo nos habi-
tam⁹ est locus generatiōis et corruptiōis

h h z

Ber. De ascēsiōe dñi De myste.

Sed loc⁹ celestis est loc⁹ incorruptiois. Licet autē p⁹ h⁹ q⁹ ascendit in celū nihil ei ac-
eruerit q̄ntū ad ea q̄ sūt de essentia glorie
sive s⁹ corpus sive s⁹ aiā: tñ accreuit
ei aliq̄ q̄ntū ad loci decentiā q̄ est ad bñ
esse gl⁹ et ex hac decentia gaudiū quod
dā habuit nō qdē q⁹ tūc d⁹ nouo inciperet
gaudere q̄n in celū ascendit s⁹ q⁹ nouo mō
de hoc gaudius est sicut de re impleta.
Hec Thomas.

Secūdo ppter ascendē-
tis admirabilem potentia. Propria em vir-
tute ascendit. virtute inq̄ diuina quā habz
de⁹: et virtute etiā agilitatis corpis gl⁹.
Cōpetit q̄ppe ascendere domino nōn rati-
one diuinitatis quōb⁹ est nec ascen-
dere nec descendere pot⁹: s⁹ rōne hūanitaris
Ipa q̄ppe hūanitas ē q̄ ascendit et fereba-
tur a p̄tute diuina et a p̄tute agilitatis da-
ta corp⁹ suo glificato. Et. lxiij. Hic for-
mosus in stola sua gradies in multitudi-
ne p̄tutis sue.

Tertio ppter exhibi-
tam a creaturis laudabilem reuerentiā. Des-
em creature reuerentiā ei exhibebat sic
ei cui data est ois potestas in celo et in ter-
ra. sic d⁹ Barth. vi. Qñ cātat ecclā. Scā-
dēs tribunal dextere p̄ris potestas oim
collata ē iesuscelsus q̄ nō erat hūanitus.
Et trina rerū machina celestū terrestriū
et infernoꝝ cōdita flectat genu tā subdita
Tremunt videntes angeli. et. Ch̄s ita
q̄ nō solū vt de⁹ s⁹ etiā vt hō dñs ē et rex
celi et terre angeloꝝ et hominū. Omne ita
q̄ creaturaz genus reuerentiā exhibuit
ch̄o ascendenti. Primo creatura totalr
coꝝhorat q̄ nubes suscepit eū in celo. Act.
j. Habes inq̄ luminosissima et clarissima
nō q̄ppe indigeret nubz obseq̄o s⁹ vt oñde-
ref q̄ oēs creature debet ei reuerentiā exhibe-
re. Secōdo creatura rōnalis que prim
corpalis est et partim spūalis q̄ cū eo sci
p̄res ascēderūt eū adorātes et reuerentiā
sibi deuotissime exhibentes q̄ etiā mul-
ti corpali ter cū eo ascēderūt s⁹ illi q̄ eo re-
surgente a mortuis surrexerāt. Resurre-
xerant em ad vitā imortale. Dñs em ē
pena pcti. Ipi autē erāt ab oim peccato vl-
timate purgati. Itēz corpoꝝ eoz vnite
fuerūt aīe glificati: ex q̄ vnione s⁹ Aug.

in epla dyosdy efficitur corpora impaf
sibilia et glōsa. Iō credēdi sūt ascēdissē cū
dño. Qñ dicit Remig⁹. Indubitāter cre-
dere dēm⁹ vt q̄ resurgente dño a mortuis
surrexerūt: ascendente illo ad celos et ipi
pariter ascēderūt. Hec ille. Hoc itaq̄ vis
cere est magis cōsonū pietati: licet aliq̄ vlt
deant dicere oppositū. Ii itaq̄ cum dño
ascendentes eū adorabant. Sic beata vir-
go: et omnes apostoli: et alij discipuli q̄ ex
p̄cepto dñi apparētis eis recubentib⁹ in
cenaculo in monte sion in mōte venerant
olueti vt eū ascēdentē viderēt: videntes
eū sic glōse sic triumphāter euntē in celū
hūillime ac deuotissime adorauerūt: q̄ si-
cut dicit Act. j. videntib⁹ illis eleuatus est.
Q̄nta erat eoz admiratio: q̄nta deuotio
ad dñm suū sic ascēdentē: vt eū non est
nobis possibile dicere. Reuera credo lū-
benter cū eo ascēdissent etiā corpore: qd
q̄ nō poterāt ascēdebāt mētez intētiōe:
cuius signū erat aspect⁹ eoz attentus in
celū. Et nos eoz exēplo tota animi deuotio-
ne nūc ad dñm ascendere. Videmus vi-
cētes ipi dño illō qd in ser. di. Ber. Nos
p̄p̄s tu⁹ et oues pascue tue seq̄mur te per-
te ad te q̄ tu es via vitas et vita. Q̄nta in
in exēplo: vitas in p̄missio: in premio vita.
Verba em vite etne habes et nos cogno-
scimus et credimus q̄ tu es ch̄s filius dī
vini. Hec Ber. et Aug. Si pie ascensio-
ne dñi celebramus ascēdamus cū illo et
sursum corda habeam⁹. Sursus inq̄ cor-
da habeam⁹ s⁹ dñm. Sursū q̄ppe cor
ad dñm refugij vocat. Sursū autē cor nō
ad dñm supbia vocat. Hec ille. De hac
ascēsiōe supbie dē brūs berni. Cupidi sū-
mus ascēsiōis exaltationē cōcupiscimus
oēs: sed ve nobis si voluerimus seq̄ eū q̄
ait. Sedebō in mōte testamētī in laterib⁹
aquilonis. Deu miser in laterib⁹ aquilo-
nis: frigidus est mons iste. Quē sequimur
ni miserī hoies quē sequimur. An nō vi-
detis satbanam tanq̄ fulgur de celo cadē-
tē: Nōne iste est mons in quē ascēdit ange-
lus: et diabol⁹ fact⁹ est: Hec illi versuto ho-
sti defuit quid ageret in hominē. Simile
ei montē alterū demonstrauit: erit inq̄ns
sicut dñi scientes bonū et malū. Pernicio-
sa est hec ascensio: oimō descēsiō magis est
de hierusalem in hiericho. Pessim⁹ mōs

trūphātissime ascēsiōis Fo. LVII

inflans scētia in quē tū vsq; hodie vide/
as tāta ꝑcupiscētia plimos repere filioꝝ
adāachi nō nouerāt q̄ntum ꝑ eoz in illi
mōis ascēsu descēderit imo q̄ grauiſ ce/
ciderit. Filij hoim vsq; q̄ grauiſ corde: vt
qd diligētis vanitatē q̄ritis mēda. Sic
edificāt multi babel: sic putāt se ꝑcūros
ad dei s̄tudinē: sic ꝑcupiscūt qd nō expe/
dit: qd expedit omittētēs. Quid vobis et
mōtib; istis in q̄ꝝ ascēsu tāta difficultas
est r̄ tā grande piclū: aut cur eū deseritis
montē cui? et facilis est ascēsus r̄ p̄nulis:
Prātis ambitio angelū felicitate ꝑuauit
angelica: scie appetit? hoicem imortalitatē
glia spoliāuit. **L**oneſ q̄s ascēdere montē
prātis q̄ntos puras habebit ꝑdicatores:
obſtacula q̄nta inueniet: q̄ difficultē viam:
Quid si tandē ad illud ꝑtigerit qd opta/
bat: Potētes (ait s̄c̄tura) potēter tormē/
ta patient: vt p̄ntēs anxietates r̄ sollicitu/
dines q̄s prās illa parit omittā. **O**pid?
est alter inflātis scie: q̄ntuz laborabit: q̄n/
tum anxiatib; spūs eius: Et tū audiet nec
tū si te r̄ apphendes. Quid eū intuz
muerit multū: **P**erdā m̄q; sapiētia sapiē/
tū: r̄ prudentia prudentiū reprobabo. **I**n
ne multis imozet. **V**idistis vt arbitro: q̄
fugiedus sit nobis mōs yrerq; si ꝑcipitiū
angeli: si casum hois expauescim? **H**on/
tes gelboe nec ros nec pluuia veniāt sup
vos. Quid tū agim? **A**scēdere sic nō ex/
pedir: r̄ ascēdendi tenemur ꝑcupia. **Q**uis
docet nos ascēsum salubrē: **Q**uis nisi de
q̄ legim: qm̄ q̄ ascēdit: ꝑe est r̄ q̄ descēdit
Ab ipō demonstrāda nobis erat via ascē/
siōis ne ductoris imo seductoris iniq; aut
vestigiuz aut ꝑsilū seq̄remur. **Q**uia q̄ nō
erat q̄ ascēderet: descēdit altissim?: r̄ suo
nobis descēsu suauē ac salubrē dedicauit
ascēsum. **H**ec m̄q; si descēdendo ch̄s ascē/
dit: qm̄ ꝑoz yrerq; cecidit ascēdēdo. **H**ec
sup̄dicta **H**er. in ser. de ascē. **T**ertio si/
bi reuerētia exhibuit creaturā simplr̄ spū/
alis: vicz creaturā angelica. **V**enerūt siq;
dē obuiā ch̄s oēs angelice prātes tanq;
suo summo dño. **E**st aut̄ triplex bñda ꝑcē/
platio circa angelicas prātes obuiāz dño
venitēs. **P**ria est ꝑcēplatio deductōis
Associābat em̄ r̄ deducebat eū cū iubilo i
celū tanq; regē in solū maiestāt. **p̄s.** **D**ñs
in celo sedes ei? tanq; sumū ꝑtificē ad

templū pacne pietatē **H**er. lū. **H**ites ꝑ/
tificē q̄ penetrāuit celos iesum. tanq; iudi/
cem sup̄mūz ad sedē iudiciarie prātis. **p̄e**
q̄ **D**at. xxv. **E**ū sederit fili? hois in sede
maiestatis sue. **S**c̄da est ꝑcēplatio ad
miratiōis. **V**irabānt em̄ q̄ terra ascēde/
ret sup̄ celū: cū scriptū sit **P**rouer. xxv. **L**e/
lū surſuz et terra deorsum. q̄ hō ascēderet
sup̄ angelū. **p̄s.** **A**scēdit sup̄ cherubin. q̄
hō crucifixus ascēdebat cū tāta prāte ad
deū. **E**sa. lxij. **Q**uis ē iste q̄ vēit de edom/
tinctis vestib; de boſra: hic formosus i sto/
la sua gradiēs in miltitudine ꝑtutis sue.
Edom interpretat terren? aut sanguine?
Boſra ꝑo interpretat in tribulatiōe vel i an/
gustia. q. d. **Q**uis est iste q̄ venit de mūdo
terreno vel sanguineo: tinctis vestib; de
boſra. i. d. tribulatiōe r̄ angustia. **T**ertia
est ꝑcēplatio reuelatiōis siue manifestatio/
nis. **U**bi notādū q̄ sicut h̄ **R**o. xij. **Q**ue
a deo sunt: ordinata sūt. **E**st aut̄ hic oꝝ/
do diuinit? institut? vt ea q̄ sunt sup̄ ho/
mines: hoib; ꝑ angelos reuelent: vt ꝑtꝝ ꝑ
Diony. lū. ca. cele. hierar. **A**scēsiō ar̄ ch̄i/
l̄ q̄ntuz ad terminū a q̄ nō trascenderet
cōem hoim noticiā: tū q̄ntum ad terminū
ad quē trascēdebat. **E**t tō manifestata ē
angelis ꝑmo r̄ angelico testimonio mani/
festata hoib;. **S**c̄d̄z aut̄ **D**iony. **L**ex diu/
ne bonitatis est vt illuminatiōes suas ꝑmo
influat angelis sup̄iorib;: r̄ ꝑ sup̄iores in
feriorib;. **I**sta q̄ lex est hodie seruata. **N**ā
ꝑmo ascēsiōne suā sup̄iorib; angelis. **P**ue/
lauit qm̄ ipis ꝑ admiratiōe interrogātib;
inter se: **Q**uis est iste q̄ venit de edom t̄n/
ctis vestib; de boſra: **R**ūdit dñs: **E**go q̄
loquor iusticiā r̄ ꝑpugnator sum ad saluā/
dū. **U**bi q̄stione facit **D**iony. **E**ū ipi suā
periores angelis sint deo ꝑrimi r̄ a deo im/
mediate illuminent: q̄re ab inuicē q̄runt q̄n/
ab inuicē discere cupiētēs: **S**ic aut̄ soluit
ipe et cōmētato: expōit. **I**n eo ei q̄ inter/
rogāt: signāt se sciam appetere. **I**deo aut̄
q̄ ꝑmo inter se ꝑferūt: demonstrāt q̄ diuini/
nā in se ꝑcēsiōne nō audēt ꝑuenire. **A**p̄
se q̄ ꝑmo interrogare deliberāt ne forte il/
luminatiōez q̄ ipis a deo fit nimis festina
interrogatiōe ꝑueniāt. **D**ata aut̄ ꝑdicta
r̄stione a dño q̄runt ipi angeli. **Q**uare q̄
rubrū est indumentū tuū r̄ vestimēta tua
sicut calcantiū in torculari. **D**icit ar̄ dñs

Ber. de ascensione dñi De mysterio

habere rubrū in dñmentū. i. corp⁹ suū. q̄a cicatrices vulnēz in corp⁹ suo seruauit. **T**unc q̄ qm̄ rñd. t. dñs: Torcular calcant sol⁹ z de gētib⁹ nō est vir mecū. Torcular hic dicitur: q̄ in q̄ tanq̄ in plo sic pressus est vt etiā sanguis sic effunderet. Supiores autē angeli sic instructi a dño / inferiores i / struxerūt. **P̄s.** Dies dei eructat verbum Inferiorib⁹ igit angeli interrogātib⁹: **Q**uis est iste rex glie: Rñd. sūt supiores dicētes: Dñs p̄rurū ip̄e est rex glie. Ange li autē inferiores hoib⁹ reuelauerūt Act. j. **E**cce duo viri. i. duo angeli in forma hūa na Lū apl⁹ intuerent in celū eūte illū: asp̄i terūt iuxta illos in vestib⁹ albis q̄ et p̄ire rūt: **U**iri galilei q̄ d̄ statis aspiciētes i ce lum: **H**ic iesus qui ass̄p̄t⁹ est a vobis in celū sic veniet quē admodū vidistis eū eū rem in celū. **H**ec ibi. **H**ec de sc̄do p̄nci pali mysterio vicz de mysterio triūphan / tissime ascensionis

Tertū p̄ncipale mysteriū est my / steriū glōsissime exaltatiōis: qz se det a dextris dei. Sedet inq̄ a dex / tris dei. i. ad eq̄litate dei q̄ntum ad diu / nitatē. **E**t sedet a dextris dei. i. ad potiore / partē b̄ritudinis q̄ntuz ad suā hūanitatez **Z** autē ei⁹ hūanitas in p̄ria specie sit ibi in celo: z a nobis subtrahita sit corp̄alis e / p̄ntia p̄ ascensionē: p̄sentia tñ diuinitat⁹ e / sp̄ adest fidelib⁹ vbiqz: ac etiā p̄ntia hūa / nitat⁹ eius sub specie sacramentali in sacro altaris. **I**uxta qd̄ ille dixit **Mat. vi.** **E**c ce ego vobiscū sum vsq̄ ad p̄sumationēz seclī. **N**am sicut dicit **Leo papa:** Qui ascē dit in celos nō deserit adoptatos. **E**t sic ascensio in celos: et sessio ad dextrā p̄ris multo nobis est vtilior q̄ fuisse corp̄alis ei⁹ p̄ntia visibilis in p̄ria specie. **E**t ide nāqz nobis puenit triplex maxia vtilitas **P**rima est vtilitas gloriose dignificati / omis.

Sec̄da est fructuose interpellatiōis. **T**ertia est virtuose p̄motiōis

Prima est vtilitas glō riose dignificatiōis. **M**axia qd̄ n̄ra digni / tas est z totius hūanitatis honor q̄ n̄ra n̄ra vsqz ad dei dextrā exaltata est. **U**bi et angeli hāc dignitatē in hoib⁹ p̄siderā / tes d̄iceps p̄hibuerūt se adorari ab hoib⁹

bus: sic dicit **Apoc. xxiij.** **E**cce id̄ (in q̄t̄ io ānes) ad pedes angelī vt adorare eū: z dixit mi / hi: **V**ide ne feceris **E**oseru⁹ tu⁹ sum z fra / trū tuoz. **U**bi dicit glo. **I**n veteri lege non se p̄hibuit adorari: s̄ post ascensioz vidēs s̄ se exaltari hoies ab hoierimur adorari

Secūda est vtilitas fru / ctuose interpellatiōis: qz sicut dicit ap̄ls **Ro. viij.** **E**h̄s est ad dextrā dei q̄ etiā in pel lar p̄ nob. **E**t **Heb. viij.** **A**ccedes p̄ semet / ip̄m ad deū ad insp̄ellandū p̄ nob. **I**p̄se q̄ ascēdit z sedet ad dextrā dei vt sit aduo / cat⁹ n̄r ap̄d p̄rem. **V**alde securi esse pos / sum⁹ q̄n̄ tale aduocati ap̄d p̄rem nos ha bere p̄sideram⁹. **J. Jo. ij.** **A**duocati hē m⁹ ap̄d patre iesum ch̄m iustū z ip̄e est p̄ / tatio p̄ p̄ctis n̄ris. **D**e hoc dicit **Ber.** **S**e / curū accessūz habes o hō ap̄d deū: vbi est m̄r an̄ filiū: filiū an̄ p̄rem: m̄r oñdit filio pe / ctus: vbera: filiū oñdit p̄ri latius et vulne ra: nulla q̄ poterit esse repulsa: vbi tot sūt c̄haritatis insignia. **H**ec **Bern.**

Tertia est vtilitas vir / tuose p̄motiōis. **P**er hoc etiā maior dat nobis cā p̄motiōis p̄tuoze: z p̄cipue q̄ ad tres p̄tutes theologicas. **P**rio ei⁹ illa dñi ascensio z sessio ad dextrā dei nobis p̄dest ad firmioris fidei augmētatiōez. **E**t hoc p̄pter tria. **P**rimo p̄pter ip̄letioez infallibil / vitat⁹. **P**redixerat q̄ppe discipul⁹ se ascēsu rū ad p̄rem: eū q̄ actualit̄ qd̄ p̄dixerat ip̄e uit eos z nos p̄ter in fide sue diuinitat⁹ so / lidauit. **Jo. xij.** **E**gō ad p̄rem. **E**t nūc dixi vob̄ pusqz fiat: vt cū factū fuerit cred / datis. **P**redixerat et se daruz eis sp̄m̄san ctū post ascensionē suāz sessionē ad dextrā p̄ris. **Jo. xvj.** **S**i ego nō abiero paraclēt⁹ nō veniet ad vos: si autē abiero mittā eum ad vos. **E**t **Jo. xij.** **R**ogabo patre z aliū paraclētū dabit vob̄: vt maneat vobiscuz in eternū sp̄m̄ p̄tatis zc. **E**t sequit. **I**n il lo die vos cōficetis qz ego sū in p̄re meo. **S**c̄do p̄p̄ oñtionē inextimabil̄ p̄tatis: sic vicz triūphāter z glōse ascēdendo. **Z**o papa s. de ascen. **T**uc ad eq̄lē patri filiū e / ruditiō: fides gressu m̄rē cepit ascēdere. **T**ertio p̄p̄ subtrahitiōez visibil̄ hūanitat⁹. **Jo. xij.** **S**i diligeret⁹ me gauderet⁹ vtrqz qz vado ad patre zc. **U**bi dicit **Aug⁹.** **J**o

gloriosissime exaltatōis Fo. LVIII

subtrahō formā istā fuit in q̄ p̄ malo: me
est: vt deū spūalr videre possit. Idē in li.
p̄fessio. Exultauit vt gigas ad currēdā vi
am. Nō em̄ tardauit s̄ cucurrit clamās:
dicitis: factis: morte: vita: descēsu: ascensu:
clamās vt redeam⁹ ad eū: et discessit ab
oculis vt redeam⁹ ad cor: et inueniam⁹ eū.
Hec ille. **S**cdo nobis p̄dest ad certio
ris sp̄i subleuationē. Et hoc triplici rōe.
Primo rōe vniōis q̄ vici h̄nt vniū mē
bra cū capite. Cū em̄ ch̄s sit caput nost̄
vt h̄i Ep̄hes. j. sperare satis dēm⁹ qm̄ vbi
sp̄e est z nos erim⁹? si tñ facti erim⁹ mēbra
sim⁹: quēadmodū p̄misit suis discipulis
Jo. xij. Accipia vos ad meipm̄ vt vbi sū
ego z vos sitis. Et pondera bñ hec z alia
er̄ s̄ba q̄ melliflua sūt z oi p̄solatiōe ple
nissima. Leo papa. Ch̄i ascēso n̄ra e pue
rio. Et q̄ p̄cessit gl̄ia capitis/ eo sp̄es ten
dit z corp̄is. Hec ille. Per hoc q̄ natu
rā assumptā in celo collocauit/ dedit nob
sp̄em illuc pueniēdū: q̄ vbi fuerit corp⁹/ ibi
p̄gregabunt z aquile. **P**at. xxiij. **S**e
cūdo rōe vniōis. Ascēdit em̄ vt nob̄ oñ
deret q̄ redere debem⁹. **P**ichee. ij. Ascē
dit p̄dens iter an̄ eos. **A**ug. **U**ta tibi fa
ctus ē saluator/ surge z ambula: habes q̄:
noli pigrescere. Idē in ser. Saluator/ mōi
dilectissimi fr̄s ascēdit in celū: nō s̄ tur
bemur in terra. **I**bi sit mēs: z hic erit req̄
es. Ascēdam⁹ cū ch̄o interi corde: vt cuz
dies p̄missus aduenerit seq̄mur z corpe.
Scire tñ debem⁹ fr̄s q̄ cū ch̄o nō ascē
dit sup̄bia: nō auaricia: nō luxuria: nulluz
viciū n̄m ascendit cū m̄dico n̄o. Et iō si
post medicū desideram⁹ ascēdere: debem⁹
vicia z p̄ctā deponere. **H**ec **A**ug. **C**h̄i us
traq̄ ascēdens ad dexterā p̄ris nobis oñ
dit qd̄ sperare debeam⁹. s̄ puenire secum.
Heb. vj. **C**ōfugim⁹ ad tenēdā p̄positam
sp̄em quā sicut ancoraz ante hēm⁹ turam
ac firmā atq̄ incedentē vsq̄ ad interiora
velamis vbi p̄cursor/ p nobis introiuit se
sus. **T**ertio rōe p̄paratiōis. **U**n̄ dice
bat **Jo. xij. U**ado parare vobis locum.
Est̄ abiero z p̄parauero vobis locū: iterū
veniā z accipia vos ad meipm̄. **A**ug. **D**o
mine para qd̄ paras: nos ei tibi paras: et
te nobis paras: qm̄ locū paras z tibi in no
bis z in te nobis. **H**oc ille. **H**eb. iij. **H**a
bētes q̄ p̄fessioē magnā q̄ penetravit cel

los iesū filiū dei teneam⁹ sp̄i n̄re cōfessio
Tertio nobis p̄dest ad seruiciōz cha
ritatis affectionē. Et hoc triplici rōe.
Prima est rō dispositiua. **S**ubtractō
em̄ co: palis p̄ntie ch̄i visibil⁹ disponit ad
sp̄iūscūm p̄ que diffundit charitas in cor
dib⁹ n̄ris: vt d̄ **Ro. v. I**ō dicebat d̄s vī
sapulis **Joā. xvj. Expedi vobis vt ego**
vadā. Si em̄ nō abiero: paracler⁹ nō ve
niet ad vos. Qd̄ exponēs **Aug. sup **Joā.****
d̄. Nō potest capere sp̄m q̄diū fm̄ carnem
nolle p̄sistit ch̄m. Idē ibidē. Si carna
liter mihi h̄erit: capaces sp̄is nō erit.
Hec ille. **B**er. in ser. **Q**uid est q̄ **A**si ego
abiero paracler⁹ nō veniet. nisi carnis p̄
sentia v̄ris subtrahat aspectibus: sp̄ialis
gr̄e dulcedinē seu plenitudinē mēs occu
pata nō capit. Quid vobis videt fr̄s: si
hec ita sunt: imo q̄ ita sunt audeat q̄s de
cetero q̄busdā ph̄arastic⁹ illecebris dedi
q̄ peccatric⁹: genite in p̄ris: affixē petis:
in q̄ deniq̄ bonū nō est: illū expectare pa
raclerū. Errat oīo siq̄ celestē illā dulce
dinē huic cineri: diuinū illd̄ balsamū huic
veneno: charismata illa sp̄is misceri posse
huiuscemōi illecebr⁹ arbitrat. Hec ille.
Aug. **G**audū diuine dulcedis nō degu
stas si carnali delectatōe cor macias. **H**ec
ille. **H**oc itaq̄ mltū p̄derādū est q̄ n̄ po
tuerūt apli recipere plenitudinē sp̄is q̄diū
p̄solatiōez haberet de corpali ch̄i p̄ntia:
cū tñ eēt corp⁹ illd̄ sc̄rissimū z deitate m̄
balsamatū z nō nisi ip̄o sp̄iscrō p̄ceptū et
formatū. **S**cdo est rō attractiua. **S**ic ei
ascēdit z sedet ad dexterā dei vt ad se tra
hat corda n̄ra: toto em̄ amore z cordis an
gō desiderio redere debem⁹ vbi ip̄e ch̄s
est q̄ ver⁹ amice n̄r z ton⁹ hūani ḡnis the
saur⁹. **S**icut ei d̄ **Mat. vj. U**bi ē thesau
rus tu⁹ ibi est z cor tuū. **I**ō d̄ apls **Col.**
ij. Que sursum sunt q̄rite vbi ch̄s est in
dextera dei sedēs: que sursum sunt sp̄ite:
nō que sup̄ terrā. Tertia est rāo trans
missiua. Sic em̄ ascēdit z ad dexterā dei
sedet vt inde nobis sp̄itūsc̄rū transmitt
at: cuius p̄ncipale donū est charitas. Iō
dicebat **Joan. xij. Si autē abiero mittā**
eū ad vos. Patz itaq̄ q̄ cōtemplatio ascē
tionis domitice z sessionis eius ad patris
dexterā nobis d̄ esse causa fidei firmior:

Ber. Pro festo pente. De myste.

spei certioris: et charitatis feruentioris: quod sunt principales fructus quibus nos oportet post christum ascendere quod per suam ineffabilem clementiam nobis prestare dignetur et in celesti gloria suscipere ipse iesus christus saluator mundi filius dei benedictus in secula. Amen.

Sermo pro festo pentecostes.

Repleti sunt

omnes spiritu. Actuum. ij. Ber. in ser. Celebramus dilectissimi mi hodie spiritus solennitate tota cum iocunditate celebranda: dignam omni deuotione. Proinde si celebramus festum solenniter: quanto magis eius a quo habuerunt et facti sunt et facti fuerunt: si veneramus sanctificatos: quanto magis ipsum sanctificatore oportet honorari. Hec ille. Solennitas quippe hodierna singularare quadam obgrinet preminencia et dignitate. Et hoc potissime propter tria.

Primo quia est festum copiosissime liberalitatis.

Secundo quia est festum amplissime iocunditatis.

Tertio quia est festum excellentissime sanctitatis.

Primo quia est festum copiosissime liberalitatis. Rex enim regum ascendens in regnum solus profusa liberalitate donos tulit militibus suis. Iuxta illud. ps. Ascendens in altum captiuus duxit captiuitate dedit dona hominibus. Quia autem dona dedit dicitur quibus appositum: repleti sunt omnes spiritu. Ber. Hodie dilectissimi celi distillaue runt a facie dei sinata facie dei israel: et pluit uoluntaria segregata hereditati christi spiritus eius sanctus procedens a patre largior: munere que maiestatis in apostolos superuenit: et tribuit charismatum dona. Hec Bern. Quod pluit ierusalem ab his liberalitas dei. Quod admiranda largitas. Aug. Magna dei misericordia quod dat donum equale sibi.

Secundo est festum amplissime iocunditatis. Quenam possit maior esse iocunditas quam illa que liberalis spiritus effusio: et mirabilis diuine bonitatis declaratio: ubi caritas in profusione. Quia propter profusis gaudijs totum in orbem terrarum madus ex

ultat. Aug. in li. 2. fess. Est gaudium quod non datur impijs: sed eis quod te colunt donec quod gaudium cuius est et ipsa est beata vita in terris. Hec ille.

Tertio est festum excellentissime sanctitatis. Est enim spiritus iste sanctus in se per essentiam et sanctificatio omnium sanctorum. Unde Ro. ij. de spiritus sanctificationis. Hodie itaque christus de celo spiritus sanctificationis mittens sanctificauit ecclesiam suam. ps. Sanctificauit tabernaculum suum altissimum. Hodie itaque roborata est et firmata ecclesia. Hodie itaque profusa manit dominus mysteria: reparatus habuane. Hic spiritus quippe spiritus sanctus finis est aliorum mysteriorum. Ad hunc enim incarnatus est dominus: natus: passus: et resurrexit: et ascendit ad celos ut inde spiritum sanctum daret. A hunc quippe nobis profusus sit quod dei incarnatio: natus: passus: resurrexit: et ascensio: nisi spiritum sanctum nobis daret. E contra si deus non desisset spiritus sanctus datio sine alijs mysterijs: licet arduum ascensionis solennitas maior fuerit in ecclesia triumphanti. Hec tamen excellentior: principalior: et ecclesia mirari. Hec itaque solennitas est delusio aliarum precedentium solennitatum que spectat ad mysterium nostre reparationis. Ber. Post magnificentiam enim resurrectionis: post gloriam ascensionis: post sublimitatem resurrectionis: non restabat nisi ut expectata iustorum leticia adueniret: et celi muneribus celestibus homines impleteret. Hec ille. Hec est perfectio principalissima nostra festiuitas in hac mortalitatis uita. Hec enim solus celebramus aduentum spiritus sancti super apostolos in specie uisibili: sed ad uentum eius qui inuisibilis uenit in animas nostras ut eas sanctificet et gratie muneribus impleat. Unde non solum de apostolis: sed de omnibus iustis et bonis dici potest. Repleti sunt omnes spiritu. Ubi notandum est quod quadruplex distingui potest repletio siue plenitudo spiritus sancti. Prima est plenitudo super effluente que fuit in christo Jo. ij. De plenitudine eius omnes accepimus. Secunda est excellentie que fuit in beato ysgaie. Lu. ij. Que gratia plenitudo. Tertia est abundantie que fuit in apostolis Act. ij. Repleti sunt omnes spiritu. Quarta sufficientie que habent omnes iusti. Lu. ij. zacharias impletus est spiritu. Prima est sic plenitudo fluminis. ps. Flumen dei repletus est aquis. Secunda sic plenitudo fontis que fluens. Lan. ij. Fontes bonorum: putei aquarum uiuentium que fluunt in perpetuum de iano. Tertia est sic plenitudo riuuli deitatis.